

Abstrakt:

Cílem této práce je zhodnotit kognitivní profil zahrnující rozvinuté i deficitní kognitivní funkce u skupiny dětí a dospívajících se specifickými poruchami učení. Teoretická část práce seznamuje čtenáře s učením Reuvena Feuersteina, zvláště pak s jeho koncepty strukturální kognitivní modifikovatelnosti a zprostředkovaného učení, teorií deficitů kognitivních funkcí, kognitivní mapou a Feuersteinovým programem Instrumentálního obohacování. Jsou zde rovněž popsány charakteristiky statického a dynamického testování, základní rozdíly mezi těmito diagnostickými přístupy a projevy deficitů specifických poruch učení na kognitivní rovině. V empirické části kvalitativně analyzujeme výsledky z vyšetření celkem dvaceti osmi klientů DYS-centra Praha, u nichž byly diagnostikovány specifické poruchy učení. Zaměřujeme se na jejich rozvinuté i deficitní kognitivní funkce, zvládání komplexních úkolů, preferovanou modalitu, v níž jsou úkoly prezentovány a na rozdíly mezi daty získanými prostřednictvím dynamického a statického testování. Výsledky z vyšetření jednotlivých probandů na závěr porovnááme a prostřednictvím tabulek a grafů poskytujeme přehled o výskytu sledovaných fenoménů napříč celým výzkumným souborem. U všech klientů z výzkumného souboru jsme se v případě kognitivních deficitů setkali s nezřetelným a povrchním vnímáním, nedostatečnou orientací v prostoru a zúženým mentálním polem. Naopak nejkvalitněji rozvinutými kognitivními funkcemi jsme shledali schopnost kategorizace a logické odůvodňování. Napříč celým výzkumným vzorkem byly patrné značné obtíže při zvládání komplexních úkolů.

Klíčová slova:

Reuven Feuerstein, teorie deficitů kognitivních funkcí, kognitivní modifikovatelnost, specifické poruchy učení, statické a dynamické testování